

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Dauri Kivipuur
Tallinna Tehnikaülikool
dauri.kivipuur@taltech.ee

Teie 06.10.2025

Meie 23.10.2025 nr 2.2-9/25/3235-2

Vastus selgitustaotlusele

Esitasite Andmekaitse Inspeksioonile pöördumise, milles soovite teada, kas ülikool peab lähtuma avaliku teabe seaduse (AvTS) andmekogude pidamise põhimõtetest oma infosüsteemide arendustes. Lisaks soovite teada, kas on mõni dokument või allikas, millele saaksite toetuda või millele viidata, kui sellist nõuet ülikoolisisesest protsessides nõudma hakkate.

Pöördumises märgite, et vastavalt Tallinna Tehnikaülikooli seaduse (TTÜK) § 2 lõikele 2 on ülikool avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb muu hulgas ka muude õigusaktide alusel. Ülikool osutab avalikke teenuseid (TTÜK § 7), avalikuks teenuseks peetakse muu hulgas ka TTKÜS § 2 lõigetes 3 ja 4 sätestatud, sh on ka tasemeõpe, teadus- ja arendustegevus. Avalikuks teenuseks on ka raamatukogu, muuseumi jms teenused. Seega täidab ülikool avalikke ülesandeid, vähemalt tasemeõppe teenuse osutamisel, mille osutamiseks kasutatakse andmekogu ÕIS, mille arendustööd on käimas.

Kuna AvTS kohaselt loetakse teabevaldajaks kõik avalik-õiguslikud juriidilised isikud, sh ka TalTech, siis leiate, et ülikool peaks lähtuma AvTS-st, sh AvTS peatükist 5¹, mis käsitleb andmekogude pidamise korda.

Nagu olete oma kirjas õigesti märkinud, siis ülikool avalik-õigusliku juriidilise isikuna on AvTS § 5 lõike 1 punkti 2 järgi teabevaldajaks. AvTS § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadus või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Järelikult andmed, mida ülikool teabevaldajana õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites loob või saab, liigituvad avalikuks teabeks.

AvTS § 43¹ lõike 1 ja § 43³ lõike 1 järgi on andmekogu riigi, kohaliku omavalitsuse, avalik-õigusliku juriidilise isiku või muu avalikke ülesandeid täitva isiku infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum, mis asutatakse seaduse või selle alusel antud õigusaktiga selles sätestatud ülesannete täitmiseks.

Andmekaitse Inspeksioon on andmekogude juhendis¹ märkinud, et avalik teave ei moodusta automaatselt andmekogu isegi mitte siis, kui tegemist on korrastatud andmete kogumiga. Andmekogu eristamiseks on formaalne tunnus – asutamine seaduse või selle alusel antud õigusakti alusel. Muul juhul on tegu üldise avaliku sektori andetöötusega ehk avaliku teabe töötlemisega, mis aga ei tähenda, et sellist teavet valdav asutus võiks selle teabega suvaliselt toimetada. Avaliku teabe kogumist, kasutamist, säilitamist ning muid töötlemisviise reguleerivad AvTS, EL isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) ja mingis osas isikuandmete kaitse seaduse nõuded ning

¹ [Andmekogude juhend.pdf](#)

muude õigusaktide erinõuded. Seega õppeinfosüsteemist (ÕIS) kui andmekogust saaks rääkida siis, kui see oleks asutatud seadusega ehk nt TTÜK-s oleks volitusnorm õppeinfosüsteemi asutamiseks.

Justiits- ja Digiministeerium on hiljaaegu avaldanud oma veebilehel juhise², mida tuleb järgida, kui avalikule sektorile sätestatakse eelnõus ülesanne, mille täitmiseks on vaja töödelda isikuandmeid. Juhises on leitud, et kui asutusel on korrastatud andmete kogum, siis tuleb luua andmekogu, kuna muud võimalust praegu ei ole: andkogu, milles töödeldakse isikuandmeid, tuleb asutada seadusega ning andmekogu, milles isikuandmeid ei töödelda, võib asutada ka madalama taseme õigusaktiga.

Kokkuvõtvalt märgime, et kuni seaduses puudub volitusnorm õppeinfosüsteemi asutamiseks, ei saa ÕIS puhul rääkida andmekogust AvTS mõttes, mis tähendab, et ÕIS-le ei kohaldu ka AvTS 5¹. peatükis toodud nõuded. Küll aga kohalduvad AvTS-st tulenevad muud nõuded, mis puudutavad avaliku teabe kogumist, kasutamist ja säilitamist ning isikuandmete töötlemise osas kindlasti IKÜM-st tulenevad nõuded, sh kohustus järgida isikuandmete töötlemise põhimõtteid, lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtete rakendamine ning ohule vastava turvalisuse taseme tagamiseks asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete rakendamine.

Loodame, et saime selgitustega Teile abiks olla.

Lugupidamisega

Terje Enula
jurist
peadirektori volitusel

² [Juhis eelnõude koostamiseks.pdf](#)